

Bryssel den 18 februari 2019
(OR. en)

6153/19

CFSP/PESC 96
DEVGEN 23
CLIMA 43
COPS 31
ENV 115
ONU 10
RELEX 105

LÄGESRAPPORT

från:	Rådets generalsekretariat
till:	Delegationerna
Ärende:	Klimatdiplomati – rådets slutsatser (18 februari 2019)

För delegationerna bifogas rådets slutsatser om klimatdiplomati, som antogs av rådet vid dess 3673:e möte den 18 februari 2019.

RÅDETS SLUTSATSER OM KLIMATDIPLOMATI

Rådet antog följande slutsatser:

Att höja den globala ambitionsnivån, stärka multilateralismen och effektivt genomföra Parisavtalet – en brådskande angelägenhet

1. Klimatförändringarna utgör ett direkt och existentiellt hot som inte kommer att lämna något land oberört. Världen har redan erfarit många av klimatförändringarnas förödande konsekvenser, ändå förblir åtgärderna för att hejda dem otillräckliga. Som FN:s generalsekreterare har påpekat, och som entydigt bekräftas av den särskilda rapporten om effekterna av en global uppvärmning på 1,5 °C från Mellanstatliga panelen för klimatförändringar (IPCC), agerar världen inte tillräckligt snabbt för att förhindra oåterkalleliga och katastrofala klimatstörningar. Det är därför ytterst brådskande att, mot bakgrund av en hållbar utveckling, stärka de globala åtgärderna i fråga om klimatförändringshotet och insatserna för fattigdomsutrotning. Europeiska unionen är därför fast besluten att bidra till att höja den globala ambitionsnivån och visa vägen mot snabbare klimatåtgärder inom alla områden och erkänner de allvarliga konsekvenser som klimatförändringarna har för internationell säkerhet och stabilitet.
2. EU bekräftar på nytt sin orubbliga uppslutning bakom Parisavtalet, som är den främsta multilaterala ramen för globala insatser för att ta itu med klimatförändringar. Rådet ger ordförandeskapet för den 24:e partskonferensen för FN:s ramkonvention om klimatförändringar (COP 24) en eloge för anordnandet av den lyckade konferensen i Polen och välkomnar det positiva resultatet, den så kallade regelboken från Katowice, som kompletterar Parisavtalet så att det kan fungera som en effektiv, operativ och öppen plattform för att komma till rätta med de mest akuta globala utmaningarna, och utgör en stark drivkraft för alla länder att gå vidare och höja ambitionsnivån i det globala klimatarbetet. EU är redo att senast 2020 meddela och uppdatera sitt nationellt fastställda bidrag, i enlighet med vad man enades om i Paris, med beaktande av gemensamma ytterligare ansträngningar som krävs och åtgärder som vidtas av samtliga parter.

3. EU föregår med gott exempel genom att omsätta sina egna ambitiösa åtaganden för 2030 i konkret handling och lagstiftning. EU erkänner behovet av att höja den globala ambitionsnivån och har även börjat lägga fram sin vision om hur den långsiktiga övergången till en klimatneutral framtid ska gå till, i enlighet med Parisavtalet. Vår utmaning består i att nå detta mål och samtidigt säkerställa en rättvis omställning för alla, utan att någon lämnas på efterkälken.
4. Rådet uppmanar enträget alla länder att ansluta sig till det nödvändiga arbetet med att höja ambitionsnivån mot bakgrund av slutsatserna i den senaste rapporten från IPCC och Talanoa-dialogen, som visar på en förnyad gemensam beslutsamhet att nå målen i Parisavtalet, särskilt att begränsa den globala uppvärmningen till klart under 2 °C, och fortsätta att verka för att begränsa temperaturökningen till 1,5 °C.
5. Klimatet angår oss alla: stater, organisationer, den privata sektorn och medborgare, och alla som berörs har en roll att spela. Samordnade och omdanande insatser måste därför omfatta flera olika styrningsnivåer; icke-statliga aktörer samt lokala och regionala myndigheter har centrala roller att spela när det gäller att hantera klimatförändringar och genomföra långtgående lösningar i praktiken. Det är även mycket viktigt att fortsätta att mobilisera och omfördela nödvändiga finansiella medel från en rad olika källor, bland annat nya bidragsgivare, i övergången till utsläppsnåla och klimattåliga ekonomier.

Klimat, fred och säkerhet

6. Rådet är övertygat om att klimatförändringarna mångfaldigar hoten och i allt högre grad utgör ett hot i sig, med allvarliga konsekvenser för fred och säkerhet över hela världen. Rådet konstaterar att de som är fattigast och befinner sig i de mest instabila och sårbara situationerna är de som är mest utsatta och har minst möjlighet att kunna hantera eller anpassa sig till klimatförändringarna. Förutom begränsning och anpassning är grundpelarna i riskhanteringen avseende klimatförändringar: resiliensuppbyggnad, livsmedels- och näringstrygghet, katastrofriskreducering, konfliktförebyggande och hållbar utveckling, i synnerhet hållbar efterfrågestyrning och hantering och användning av naturresurser och naturbaserade lösningar. Det är avgörande att man införlivar ett säkerhetsperspektiv i alla dessa processer, samtidigt som man säkerställer ett inkluderande deltagande, för att minska klimatförändringarnas destabiliserande konsekvenser och dess negativa inverkan när det gäller att uppnå målen för hållbar utveckling.
7. Rådet är djupt bekymrat över förlusterna i fråga om global biologisk mångfald och världens vattenresurser och ekosystem samt de växande hoten från markförsämring, vattenbrist, vattenrelaterade risker och extrema vattenförhållanden. Arktiska rådets konstaterande att Arktis värms upp mer än dubbelt så snabbt som det globala genomsnittet är ett särskilt orosmoment med allvarliga globala konsekvenser. Rådet erinrar om EU:s åtagande att stärka sitt stöd till skyddet av den arktiska miljön, bland annat genom att minska luftföroreningarna, särskilt sot. Rådet ställer sig bakom omfattande och samordnade internationella insatser för att hantera vattenrelaterade konsekvenser av klimatförändringar i linje med sina slutsatser från november 2018 om diplomati i vattenfrågor. Rådet uppmanar till klimatåtgärder till förmån för haven, bland annat naturbaserade lösningar för kuster och hav, inom ramen för lämpliga långsiktiga strategier för låga utsläpp. Rådet framhåller vikten av gränsöverskridande samarbete mellan medlemsstaterna och partnerländer, särskilt när det gäller att bedöma gränsöverskridande miljöpåverkan samt säkerhetsbedömningar, inbegripet kärnsäkerhet.

8. Rådet noterar med tillfredsställelse det högnivåevenemang som den höga representanten/kommissionens vice ordförande höll den 22 juni 2018 och där man framhöll både hur brådskande och hur viktigt det är att ta itu med de risker som klimatförändringarna innebär för säkerheten och freden. Deltagarna bekräftade de många reella och potentiella säkerhetshot som klimatförändringarna medför och påpekade att vi har ett kollektivt ansvar för att förutse, förbereda oss inför och mildra dessa effekter. Rådet välkomnar fler evenemang som bygger vidare på befintliga initiativ, t.ex. Planetary Security Initiative och vattentoppmötet i Budapest 2019.
9. Rådet uppmanar den höga representanten, kommissionen och EU:s medlemsstater att säkerställa att konfliktförebyggande verktyg, t.ex. EU:s system för tidig varning för konflikter, beaktar de säkerhetsutmaningar som sammanhänger med klimatförändringarnas negativa effekter och miljöriskfaktorerna, samt att stärka kopplingen mellan tidig varning och tidiga åtgärder inom alla politikområden, inklusive risk- och konsekvensbedömningar och strategier på plats. Rådet uppmanar också säkerhets- och försvarsaktörer i EU att öka medvetenheten om säkerhetsrisker med koppling till klimatförändringarna.
10. Rådet noterar med tillfredsställelse att FN:s säkerhetsråd lägger större tonvikt på klimatförändringarnas säkerhetskonskvenser, bland annat genom de särskilda debatter som hölls den 11 juli 2018 och den 25 januari 2019 under Sveriges respektive Dominikanska republikens ordförandeskap. Rådet välkomnar de åtgärder som vidtagits för att stärka detta arbete inom FN:s organ via en särskild, inledande mekanism för att hantera klimatrelaterade säkerhetsrisker. Rådet uppmanar även fortsättningsvis FN:s säkerhetsråd och FN-systemet att ta fram ett heltäckande informationsunderlag för FN:s säkerhetsråd om klimatrelaterade säkerhetsrisker, att fullt ut integrera kort- och långsiktiga klimat- och miljörelaterade riskfaktorer i bedömningen och hanteringen av hoten mot fred och säkerhet på nationell, regional och internationell nivå, och att utnyttja den sakkunskap som finns inom hela FN-systemet för att finna välfungerande sätt att hantera dessa risker och stärka FN:s uppdrag på fältet, t.ex. genom att förstärka befintliga mekanismer för tidig varning.

2019 – ett avgörande år på FN-nivå för klimatåtgärder och hållbar utveckling

11. Fler kraftfulla åtgärder måste skyndsamt vidtas av alla parter. Rådet ser fram emot ett flertal högnivåevenemang till stöd för olika åtaganden om snabba och genomgripande globala klimatåtgärder under hela 2019. Förenta nationernas politiska högnivåforum i juli 2019 blir ett ovärderligt tillfälle att dels understryka synergier mellan klimatåtgärder och genomförandet av Agenda 2030, vilket också framgår av IPCC:s särskilda rapport om 1,5-gradersmålet, särskilt kopplingarna mellan mål 13 och 16, och dels främja deras genomförande. EU uppmanar också samtliga partner att tillsammans ge konkreta och positiva bidrag till FN:s generalsekreterares klimattoppmöte ”A Race We Can Win. A Race We Must Win” i september 2019 – och till toppmötet om målen för hållbar utveckling som också kommer att hållas i anslutning till öppnandet av FN:s generalförsamlings 74:e session. EU betraktar FN:s generalsekreterares klimattoppmöte som en mycket viktig möjlighet att dels uppbjuda politisk vilja att höja den globala ambitionsnivån avseende målen i Parisavtalet och dels påvisa de förändringsinriktade åtgärder som regeringar och icke-statliga aktörer vidtar.
12. Klimatåtgärderna, Agenda 2030 för hållbar utveckling, Addis Abeba-handlingsplanen och Sendai-ramverket för katastrofriskreducering måste vara ömsesidigt förstärkande. EU ser fram emot 2019 som ett år då ytterligare konvergens eftersträvas – på både inhemsk och multilateral nivå – mellan målen för hållbar utveckling och klimatagendorna. EU uppmanar samtliga partner att stödja FN:s generalsekreterares arbete för att föra dessa båda arbetsområden närmare varandra. EU kommer även fortsättningsvis att upprätthålla, verka för och skydda mänskliga rättigheter, jämställdhet och kvinnors egenmakt i samband med klimatåtgärder.

13. EU är också fast beslutet att maximera klimatbidraget från andra relevanta multilaterala processer och uppmanar särskilt Internationella civila luftfartsorganisationen (Icao) att skyndsamt införa ett effektivt system för kompensation för och minskning av koldioxidutsläpp inom internationell luftfart (Corsia) och samtidigt säkerställa dess miljöintegritet, samt att komma överens om ett långsiktigt mål vid sitt nästa möte. EU uppmanar också Internationella sjöfartsorganisationen (IMO) att genomföra sin inledande strategi för låga växthusgasutsläpp, som ligger i linje med Parisavtalets temperaturmål. EU noterar med tillfredsställelse att Kigaliändringen av Montrealprotokollet trädde i kraft den 1 januari 2019 och bidrar till uppnåendet av målen i Parisavtalet; EU uppmanar övriga parter i Montrealprotokollet att ratificera denna ändring så snart som möjligt.

Ett lopp vi alla kan vinna: EU:s långsiktiga strategi

14. Rådet konstaterar att det för att begränsa den globala uppvärmningen till klart under 2 °C, genom att fortsätta att verka för att begränsa temperaturökningen till 1,5 °C, krävs snabba och omfattande förändringar av samhället, miljöskydd och ekonomisk omställning under de kommande årtiondena. EU kommer att för UNFCCC lägga fram en ambitiös långsiktig strategi senast 2020, i vilken man eftersträvar klimatneutralitet i linje med bestämmelserna i Parisavtalet, och uppmanar alla avtalsslutande parter att lägga fram sina långsiktiga strategier i tid.
15. EU kommer att fortsätta att samarbeta och utbyta erfarenheter och bästa praxis med sina partner för att påskynda ett långtgående och effektivt genomförande av politik samt långsiktig planering. EU understryker det särskilda behovet av att G20:s ekonomier, som är ansvariga för cirka 80 % av de globala utsläppen, visar prov på ledarskap och lägger fram ambitiösa långsiktiga strategier senast 2020 i enlighet med de långsiktiga målen i Parisavtalet för klimatåtgärder. Klimatåtgärder utgör redan en viktig del av samarbetet med tredjeländer och EU kommer att stärka sina politiska dialoger och sin klimat- och energidiplomati för att inrikta sig på handling och uppmuntra sina strategiska partner att påskynda övergången till en klimatneutral, cirkulär och klimattålig ekonomi.

16. Rådet noterar att den nödvändiga globala utfasningen av fossila bränslen kommer att medföra potentiellt betydande förändringar i den geopolitiska balansen, som kan få utrikes- och säkerhetspolitiska följder för EU, såsom Global Commission on the Geopolitics of Energy Transformation nyligen fastslog. Rådet välkomnar därför Europeiska kommissionens strategiska långsiktiga vision om en välmående, modern, konkurrenskraftig och klimatneutral ekonomi ”En ren jord åt alla”. Rådet understryker behovet av att rikta in diskussionerna på olika möjligheter att åstadkomma klimatneutralitet i linje med Parisavtalet. Rådet erinrar om vikten av att nogra överväga vetenskapliga och faktabaserade indikatorer, samtidigt som man säkerställer en rättvis omställning och tar vederbörlig hänsyn till särskilda socioekonomiska förhållanden, investerar i innovativa tekniska lösningar, ger medborgarna och icke-statliga aktörer inflytande och samordnar åtgärderna på de viktigaste områdena, såsom energi- och industripolitik, jordbrukspolitik, forskning och finanspolitik. Rådet erinrar om att koldioxidprissättning och reformer av stödet till fossila bränslen är avgörande för att skapa gynnsamma förutsättningar för att de finansiella flödena ska kunna göras förenliga med en säker och hållbar utveckling mot låga växthusgasutsläpp och klimattålighet.

Ytterligare förstärkning av EU:s internationella klimatsamarbete och klimatstöd

17. Rådet uppmanar kommissionen, den höga representanten och medlemsstaterna att säkerställa att EU:s klimatåtgärder angriper hela spektrumet av utmaningar och konsekvenser. Politiska dialoger på alla nivåer och gemensamma handlingsplaner måste omfatta klimatåtgärder. Den höga representanten och kommissionen uppmanas att i tillräcklig grad ta hänsyn till klimatåtgärder i kommande programplanering för ekonomiskt och tekniskt samarbete med partnerländer, bland annat inom ramen för nästa fleråriga budgetram.
18. EU och dess medlemsstater förblir fast beslutna att fortsätta att öka mobiliseringen av den internationella klimatfinansieringen, som en del av industriländernas mål att senast 2020 och fram till och med 2025 gemensamt mobilisera 100 miljarder US-dollar per år för begränsning och anpassning från en mängd olika offentliga och privata källor, instrument och kanaler. De ställer sig bakom Parisavtalets mål att de finansiella flödena ska göras förenliga med en utveckling mot låga växthusgasutsläpp och klimattålighet mot bakgrund av kommissionens handlingsplan för finansiering av hållbar tillväxt. EU kommer att fortsätta sina internationella ansträngningar för att säkerställa liknande ekonomisk mobilisering från andra partner och länder.

19. EU och dess medlemsstater erkänner vikten av åtgärder och insatser för vår anpassning till klimatförändringens effekter, bland annat att stärka vår motståndskraft och minska vår utsatthet. EU understryker vidare vikten av samarbete med alla partnerländer i fråga om anpassning, i synnerhet de minst utvecklade länderna och små östater under utveckling som i mycket hög grad är utsatta för effekterna av klimatförändringar.
-